

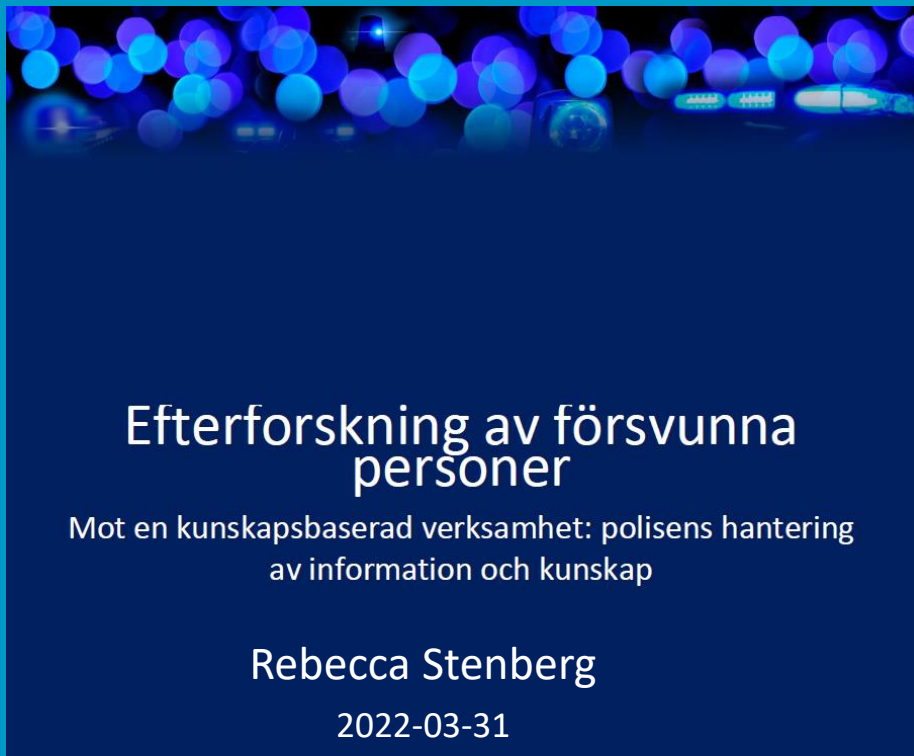
A horizontal band of bokeh light effects in shades of blue and purple, with some blurred light sources resembling police lights or emergency vehicles.

Efterforskning av försvunna personer

På väg mot en kunskapsbaserad verksamhet –
polisens hantering av information och kunskap

Rebecca Stenberg

2022-03-31

<http://liu.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1639262&dswid=-6945>

Ny CAREER-rapport:

Mot en
kunskapsbaserad
verksamhet inom

EFP <http://liu.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1639262&dswid=-6945>

1. Bakgrund

- Större behov men mindre pengar – viktigare gör rätt hela vägen
- Alla poliser har erfarenhet av att leta försvunna
- Ökande antal försvunna med depression, demens
- Kunskaps/evidensbaserad – jfr vård
- Kartläggningsprojekt 2017-2019 LIU/Borås
 - Rapport 1. Litteraturöversikt 2019
 - Rapport 2. Polisens hantering av information och kunskap 2017-2021

Varför kunskapsbaserad EFP? (eller varför lägre krav på precision, kvalitet effektivitet i sökande efter försvunna än för hostmedicin)

- Återförsvinnanden kostar
- Ta vara på beprövad erfarenhet med många nya...
- Ta vara på kunskap – inte uppfinna redan uppfunna hjul
- För effektiv verksamhet för alla...
- Vi måste ha kunskap om träffsäkerhet i bedömningar och metoder, om prioriteringar och utfall, om behov och vad som kan utvecklas

Okänd konstnär

Vad innebär en kunskapsbaserad verksamhet? ⁵

1. Verksamheten bedrivs av insatta, kunniga och engagerade
2. Vi låter inte media eller politik värdera vår verksamhet och framgång
3. Vi följer upp hur behoven ser ut och hur de förändras
4. Vi följer upp verksamheten, både vad som fungerat bra och vad som inte gjort det.
5. Vi utvärderar och lär av erfarenheten
6. Vi tar vara på framgång och utvecklar den
7. Vi utbyter kunskap och erfarenhet med andra
8. Vi använder forskning för att utveckla kunskap vi inte har

Ja	Nej	?

3. Syfte, metoder, resultat

Syfte: identifiera utvecklingsbehov och möjligheter för utveckling av polisens hantering av information och kunskap i, och för verksamheten EFP

- **Datainsamling: Dokumentstudier, statistik, deltagande, intervjuer & dialoger, jämförelser.**
- **Beskrivning av nuläget**
- **Analys** – Åtta teman med förslag, **totalt 37 förslag**
- **Kvalitetsgranskning** – internationell konferens, seminarier, granskare, remissversioner till poliser, slutseminarium

Resultat och slutsatser inom fyra utvecklingsområden

Slutsatser och förslag 4:1

Management och styrning & kontroll, utbildning

Verksamheten saknas i måldokument, grundutbildning, uppföljande statistik

På pappret pytteliten del av service I verkligheten??

Förslag i stort:

- **Verksamheten behöver införlivas** i planerings- och måldokument, följas upp, kontrolleras och utvärderas för att ge möjlighet till styrning och effektivitet. System och ansvariga för uppföljning och utvärdering bör identifieras
- **Uppföljning** av insatstider, beslut och avslutat ärende med vilket resultat – med inriktning på att **finna best practice** faktorer.
- **EFP bör finnas med i grundutbildning** och en nationell operatörsutbildning för EFP bör färdigställas och genomföras.

Slutsatser och förslag 4:2

Digitalisering och digital integration

Pågående utveckling och integration av olika verktyg, dokumenthantering, sammanställning numeriska data.

Hur tas sammanställningar vidare till verktyg för verksamhetsstyrning och utveckling?

Förslag i stort:

- För långsiktig kvalitet bör också denna utveckling **förankras i uppföljning och styrning samt utveckling** av verksamheten.
- Digitalisering av delar av de **grundläggande interna utbildningarna** inom polisen
- Digitala utbildningar inom EFP för **operatörer**
- **Digitala informations- och utbildningspaket** i app för allmänhet och frivilligorganisationer.

Slutsatser och förslag 4:3

EFP-metoden,
riskbedömning och
profiler – vad säger de,
om vem?

Utan definition - ständig risk för att
riskbedömning blir drift into failure.

WISAR för män som är vilse i friluftslivet

Nära koppling mellan riskbedömning,
profil och framgångsmått risk för
självuppfyllande profetia?

Relevans för andra grupper? Andra
försvinnanden?

Förslag i stort:

- Följ upp riskbedömning och utfall.
- Kartlägg vilka grupper som försvinner och saknas och följ upp, också prio 3.
- Profiler bör skilja på genus.
- Profiler för grupper med högt återförsvinnande bör omfatta åtgärd efter anträffande.
- Objektprofiler kan användas som underlag för samverkan om förebyggande åtgärder.

Slutsatser och förslag 4:4

Statistik, jämförelser och forsknings-samverkan för en kunskapsbaserad verksamhet

Som en röd tråd genom ovanstående slutsatser går behovet av uppföljning för att kontrollera och förstå hur verksamheten fungerar idag, vad som fungerar väl och vad som inte gör det liksom vad som behöver, och kan, utvecklas.

Förslag i stort:

- Det behövs **uppföljning** och nationell sammanställning och **analys av statistik** från verksamheten samt välgrundade **prognoser** för behov av EFP och insatser vid prio 1 och 2 framöver samt bättre kunskap om prio 3 ärenden.
- **Försöksverksamheter och smarta lösningar** behöver dokumenteras, utvärderas och spridas
- Riktlinjer för krav och regler gällande **frivilligorganisationers medverkan** behöver utvecklas.
- **Styrning av forskningsmedel** och forskningssamverkan bör ske i linje med verksamhetens behov

Vilka är polisens största utmaningar med EFP?

- Verksamhetens oklara status som tillika-uppdrag i förhållande till omfattning.
- För osynlig och i otakt med lednings och adm-system (inriktning, styrning, kontroll, analys, utvärdering).
- Metodens risker för systematiska felkällor
- Ökande behov – minskande resurser
- Förstå vikten av verksamheten

Foto: Peter Karle

Varför är det viktigt att EFP kunskapsbaseras?

- Grundläggande del av vad som är ett samhälle
- Bekräftelse av samhällskontraktet
- Viktigt för tilliten
- Viktigt för samverkan
- Viktigt för kostnad och effektivitet
- Alla blir glada
- Förtjänar att synliggöras

Rebecca Stenberg, tel 0708-991663

rebecca.stenberg@liu.se

FD Psykologi, lektor i företagsekonomi Linköpings universitet

Styrelseledamot Centrum för forskning inom respons och räddningssystem – CARER, Linköpings universitet.

Forskningsprojekt:

- **ISOLDE – personer med demens som riskerar försvinna**
- **Frivillighetens geografi för samverkan om räddning**
- **Terrängpejlen – Samverkan om positionering i svår miljö**
- **Kunskapsnätverk för utveckling av samverkan**
- **med frivilliga**
- **Effektiv räddning på framtidens skadeplats**
- Lärande utvärdering för samverkan
- Alarmering

